

Titus

Hay Aat Ten Liblu

Hay Nangitudo' eten Liblu: hi Apostoles Paul (1:1).

Hay Nangitud'an Paul eten Liblu: hi Pastor Titus (1:4).

Hay Pohdon nan Ngadan ten Liblun Ibaga: mid nanginnilah pohdonan ibaga, mu na'innila an hiyay ohan ngadan di iRome.

Hay Gutud hi Nangitud'anan ten Liblu: hidin numbattanan di 61 A.D. hi engganah 63 A.D.

Hay Teman ten Liblu: hay maphod hi aton Pastor Titus an mumpapto' hinan himba'an ad Crete (1:5).

Hay Outline ten Liblu:

Hay NIPA'INNILA ay Pastor Titus hinan himba'an ad Crete (1:1-4)

Hay IPAPTO' Pastor Titus hinan himba'an ad Crete (1:5—2:10)

Hay ipapto'na ya nan mun'endog (1:5-9)

Hay ipapto'na ya nan nappuhin muntudtudu (1:10-16)

Hay ipapto'na ya nan mina'ma'ilog (2:1-2)

Hay ipapto'na ya nan nun'a'in'inna (2:3-5)

Hay ipapto'na ya nan ungunan linala'i (2:6-8)

Hay ipapto'na ya nan himbut (2:9-10)

Hay ITUDUN Pastor Titus hinan himba'an ad Crete (2:11-14)

Hay ituduna ya nan aat di abaliwanda (2:11)

Hay ituduna ya nan aat di pangipaphodandah ugalida (2:12)

Hay ituduna ya nan aat di pumbangngadan
Kristu (2:13)

Hay ituduna ya nan aat di pamto'an Kristu
(2:14)

Hay ATON Pastor Titus hinan himba'an ad Crete
(2:15—3:15).

¹ Heten tudo' ay he"a, Titus, ya nalpun ha"iin an hi Paul an baal Apo Dios ya apostoles* Jesu Kristu an mangul'ulgud hinan Hapitna ta mihamad di pangulug nan pento' Apo Dios an tataguna ya ta ma'ud'udman di iniladah aat nan Makulug an Mitudtudu ta umunuddan Apo Dios.

² Ya nan tatagun mangulug enen tudtudu ya mundenolda ti waday pi'taguandah mid pogpogna an hiyah ne din intulag Apo Dios hidin penghanan idatnah nan kumulug. Ya ipa'annungna ahan ti adi munlayah.

³ Ya ad ugwan ya nadatngan mahkay di ipa'innilaan ten Tudtudun amaphodan tu'u. Ti hi Apo Dios an mangibaliw ay ditu'u ya ha"iin di nangiyokodanah mangipa'innila.

⁴ At ten itud'a' he"a, Titus, an ibilang'uh nahamad an imbaluy'u an dumalat di pangulugta.

Nan homo' ya lenggop ni' Apo Dios an hi Ama tu'u ya hi Jesu Kristun mamaliw ay ditu'u di mawadan he"a.†

Hay Aat di Tamun Titus ad Crete

* **1:1** Hay pohdonan ibaga ya *nan nahnag*. † **1:4** Inusal Apostoles Paul nan duwan kalahin di apnga eden gutud. Nan nahhun an alyona an *nan homo' Apo Dios di mawadan he"a* (unu *charis*) ya apngan di iGreece, ya nan netob an alyonay *nan lenggop Apo Dios di mawadan he"a* (unu *shalom*) ya apngan di Hudyu.

⁵ Hay dumalat hi nanayna' ay he"ah nad Crete ya penhod'un lopahom nan ma'at hina an aggyu'u enelpah ta pot'om di mumpun'endog hinan kimmulug hi abablubabluy hina. Mu nomnomom ni' din intudu' ay he"ah atom an mumpili.

⁶ Ta nan pot'om an mangipangpangulu ya nan aggyu napahpahal ta mi'id di dumalat hi pami-hulan di tatagun dida, ya nan adi umilugtap, ya adi nabinabai,‡ ya mahapul an kimmulug nan im-babaluy na ya natugunda an adi alyon di tataguy unda nangohoy unu umipabain di ato'atonda.

⁷ At gapu ta diday niyokodan nan ipatamun Apo Dios ya mahapul an mi'id di apahpahalandah nappuhi, ya adida ipapilit di pohdonda, ya adida mabanbanungot, ya adida mumbutong, ya adida gun mi'pattoy, ya bo'on hay pihhuy gamgamonda.

⁸ Mu hay maphod at ni' hi atonda ya ma"apngadan amin hi mangilida ta hay maphod ya anggay di atonda. Ya mahapul goh an madpolda, ya nahamad di pangatda. Ya an amin di atonda ya miyunnudan hinan pohdon Apo Dios, ya mahapul goh an waday ogonda.

⁹ Mahapul an inaynayundan unudon ya itudtudu nan Makulug an Ulgud an nipa'innilan dida ta ihamadday pangulug nan mangngol, ya ta itududay nibahhawan nan adi mangunud hinan itudtududa.

¹⁰ Manu ay ya do'olday nangohoy ya bumal-bali an mi'id di hulbin di ul'ulgudonda an in-yal'allanah nan mangilulud hinan pangat di

‡ **1:6** Hay immannung hi alyonah tu ya *oh'ohhay ahawana*. Ya manu ay inalinah ne ti do'ol di tagun way ahawana ya kabitna.

Hudyu an aat di kugit.

¹¹ Hanan nibahhaw an itudtududa ya mahapul an mipadinong ti hiyanay dumalat hi apa"ian di pangulug di do'ol an pamilya an dumalat ahan hi aid di bain hanan muntudtudun hay pihhuy gamgamonda.

¹² Ta"on din ohan propetada ya inalinay,
 “Nan iCrete ya ma'aladyahda,
 ya umatdah ahun mabungot.
 Pohdonda goh an mamabhug,
 mu napayadda.”§

¹³ Ya makulug heden inalina. At hiyanan ihamadmun manugun hinan kimmulug hina ta mihamad di pangulugda

¹⁴ ta bo'on mahkay nan tudtudun di Hudyu ya nan tugun di tatagun nangidinong hinan Makulug an Tugun di unudonda.*

¹⁵ Nan tagun maphod di punnomnomna ti makulug ya adina paniawon nan do'ol an paniawon di udum an tatagu. Mu nan adi mangulug an nangipa'enghah nappuhi ya do'ol di paniawonda ti pina" in tuwali nan nappuhiy nomnomda.

§ **1:12** Hay nangalin ne ya hi Epimenides an nalpud Knossos hinan babluy ad Crete, ya nunhituh dih din mga 550 B.C. Ya gapu ta na'at nan udumnan impa'innilana at alyon nan iCrete di un hiyay immannung an propeta. *

* **1:14** Penhod Apostoles Paul an mi'laban hi Titus hinan balbalun kulon ma'alih Gnosticism an bimmuhu' eden timpu. At hay aatna ya (1) kinulugday tudtudun di Hudyun mid upidna (1:14; 3:9), ya (2) do'ol di mapaniaw ay dida (1:15). (Bahaom nan footnotes di Col 2:4, ya I Tim. 1:3, ya II Tim. 2:18, ya II Pet. 1:2, ya I Jn. 4:2, ya I Jn. 5:8, ya I Jn. 5:16, ya II Jn. 1:7 ta innilaom di udumnah aat ten kulto.)

¹⁶ Alyonday kimmulugdan Apo Dios, mu hay immannung ya agguyda ti nappuhiy gunda aton. Umipabungotda, ya ma'angohoyda, ya mi'id di abalinandan mangat hi maphod.

2

Hay Aat di Nahamad an Mitudtudu

¹ He"a ay ya mahapul an itudtudum di nepto' an miyunnud hinan Makulug an Tuditudu.

² Ya tugunom nan mina'ma'ilog an linala'i ta emayaanday atonda an umat hi uminumanda ta e'gonan nan tatagu dida, ya ihamadday pangulugdan Jesu Kristu, ya nahamad di namhoddah* i'ibbadan tatagu, ya punnonngonday pangulugda an ta"on un way punligatanda.

³ Tugunom goh nan nun'a'in'inna ta nan pangatda ya miyunnudan hinan pohdon Apo Dios. Adida humiwit, ya adida ma"amnaw hi ma'inum, ya hay maphod di itudtududa,

⁴ ya tudtuduwanda nan ung'ungungngan bin-abain mamhod† hi ahawada ya imbabaluyda,

⁵ ya mahapul goh an matpongda, ya maphod di punnomnomda, ya iniladan mangipapto' hi nunhituwanda, ya ma'ulayda, ya un'unnuddah ahawada ta mi'id di dumalat hi pamihulan di tataguh nan Hapit Apo Dios.

⁶ Umat hina goh damdamah nan ungunan linala'i an alyom ay dida ta emayaanday atonda.

⁷ Mahapul an he"ay pangiyunnudandan amin hi maphod an pangat.‡ Ihihi'almun muntudtudu

* **2:2** Hiyah ne *agape* hinan hapit di iGreece. † **2:4** Hiyah ne *phileo* hinan hapit di iGreece. ‡ **2:7** Mid mapto' ya iwoy goh hi Titus.

ta tigondan ipapapto'muy tamum

⁸ya nepto' di itudtudum an adi mapihul ta wada ay hanan bumobohhol ya mabainanda ti mi'id di pihulondan ditu'u.

⁹Ya tugunom goh nan himbut[§] ta un'unnuddah nan ad himbut ay dida ta adida ngohoyon dida, at an amin di atonda ya umipa'amlong hinan ad himbut ay dida.

¹⁰Ya adida akawon di malgom an gina'uda, mu ipattigdah pangatdan makulug an pundenolan dida ta mattig hi an amin an atonday amaphod nan mitudtuduh aat Apo Dios an mangibaliw ay ditu'u.

¹¹Hi Apo Dios ya impattignay homo'nan ditu'u ta way aton tu'un tatagun mabaliwan an amin.

¹²Heten homo'nay atugunan tu'un man'ug hinan adina pohdon an umat hinan nappuhin pohpohdon di tataguh tun luta. Mu abuluton tu'uy pangemayaan hi odol ya hay nepto' an aton ta miyunnudan di nitaguan tu'uh nan pohdon Apo Dios.

¹³Hiyatuy aton tu'uh punhoodan tu'uh nan algaw an nidugah di umamlongan tu'u. Hiyah ne alian nan na'abbagtun Dios an mangibaliw ay ditu'un hi Jesu Kristu, ya hene goh an algaw ya mipattig di anabagbagtuna.

¹⁴Hiya ya inhulugnay nitaguana ta inyatoinay bahol tu'u ta du'gon tu'un amin di nappuhi ta pumbalinon ditu'un tatagunan mangilulud an mangat hi maphod.

§ 2:9 Bahaom nan footnotes di Col. 3:22 ya I Pet. 2:18 ta innilaom hi un abuluton nan Bibliay aat di ahimbutan di tagu.

¹⁵ Daten inali' ay he"ay itudtudum. Ya usalom nan biyangmun muntugun ta mihamad di pangulug nan mangngol hi itudtudum, ya ihingalmu nan nibahhaw di pangatda. Ya adim iyabulut an waday mungngohoy ay he"a.

3

Hay Aat di Ugalin di Umunud ay Jesus

¹ Ipanomnommuh nan kimmulug hina ta un'unnuddah gubilnu ya nan a'apu, ya inaynayundan mangat hi maphod.

² Tugunom dida ta adi pihulon di i'ibbada, ya adida mi'hongngel, mu undaat ma'ulay, ya ipatigday pumpa'ampaandah an amin an tatagu.

³ Ta"on un ditu'uh din hopapna ya nakudang di nomnom tu'u ti mid innila tu'uh aat Apo Dios, ya nginohoy tu'uy malgom an tugun. Ya ma'aladyah tu'u ti kinulug tu'uy nibahhaw an tudtudu, ya nan nibahhaw an pangat di impa'engha tu'u, ya nan nappuhin pun'amlongan di odol tu'uy gun tu'u inat. Ya mi'id di udum hi ninomnom tu'u an anggay nan nappuhi, ya amohan tu'uy i'ibba tu'un tagu, ya aboholan tu'u dida, ya umat goh an abohlan ditu'u.

⁴ Mu hi Apo Dios an mangibaliw ay ditu'un kimmulug ya impattignay homo'na ya pamhodnan ditu'u,

⁵ at binaliwan ditu'u, mu bo'on gapuh nangatan tu'uh maphod, mu dumalat nan homo'na. Nabaliwan tu'u ti impidwan nan Na'abuniyanan an Lennaway niyimbalyuan tu'un paddungnay inulahan ditu'u.

⁶ At hiyanan ongol di badang Apo Dios hi nangipa'alianah nan Na'abuniyanan an Lennawan ditu'u an dumalat ay Jesu Kristun nangibaliw ay ditu'u.

⁷ Hiyah ne inat Apo Dios ti ma'ahhimo' ay ditu'u, at ibilang ditu'un Hiyah maphod ta idatnan ditu'u nan lagbu an hahalimidon tu'un nitaguan an mid pogpogna.

⁸ Daten tudtudu ya nahamad an pundenolan tu'u. At hiyanan pohdo' an itugunmu ahan hatuh nan kimmulug ta hay maphod di atonda ti hiyatuy amaphodan an amin di tagu.

⁹ Adi'a midmiddum hinan mid ipatukanan punhahapitananda ya nan ma"ulgud hi nangat din o'ommod hidin penghana.* Ya adi'a mi'pattoy unu mi'hongngel hi aat nan Tugun Moses ti mi'id hulbina.

¹⁰ Ya wa ay di tagun dumalat hi agodwaanyu ya tugunonyu ta idinongnan mangat hi umat hina, mu wa ay ta ipidwayun tugunon ta hihidya damdamay atona ya inganuyyu ta okod hiya.

¹¹ Ti inilayu an nan tagun umat hina ya nibahhaw di punnomnomna, ya immenghay napuhin hiya, at inilana an hiyah ne dumalat hi amoltaana.

Hay Angunuh hi Nuntugunan Paul ay Titus

¹² Nomnomnomo' an honogon hi Artemas unu hi Tychicus hinad Crete ta way mihukat ay he"a. At wa ay di dumatong ay dida ya adim ibahhaw

* **3:9** Hiyah ne intudun nan ohan kulto an ma'alih Gnosticism (bahaom nan footnote di Tit. 1:14 ta innilaom di udumnah aatna).

an umalid Nicopolis[†] ta mundammudah di ti nomnom'un mihinah dih tun lumawang.

¹³ Atom di abalinam an mamadang ay Zenas an abugadu ya hi Apollos hi pangila"uyanda ta wadan amin di mahapulda pumbaata.

¹⁴ Ya ipa'innilam goh hinan i'ibba tu'un kimmulug ta hay maphod di inaynayundah atonda an umat hi pamadangandah nan munhapul ahan hi badang ti adi maphod hi un ditu'un kimmulug ya mi'tagtagu tu'un mi'id di hulbina.

¹⁵ An amin nan i'ibba tu'uh tu ya alyonday apngaon da'a, ya alyom goh hinan i'ibba tu'un kimmulug hinan namhod[‡] ay ditu'un apngaonmi dida.

Nan homo' ni' Apo Dios di mawadan da'yun amin.

[†] **3:12** Hay pohdonan ibaga ya *siudad di mangabak*. Ya numbino'ob'on di Nicopolis eden timpu, mu mid mapto' ya hiyay siudad hinan appit di a'unugan di algaw ad Greece. [‡] **3:15** Hiyah ne *phileo* hinan hapit di iGreece.

Nan Hapit Apo Dios
Ifugao, Batad: Nan Hapit Apo Dios (Bible)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Batad Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Audio recording © 2012 Hosanna

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

73caf6e3-622f-5761-a5ec-fa654aef623d